

Goed onderwijs tegen enorme prijs

„Doe je mee? We spelen verstoppertje“, zegt een enthousiaste leerling als ik het schoolplein oploop. Zo klinkt dit als een zorgeloos Oudhollands spel, maar zoals er op dit moment in het basisonderwijs verstoppertje wordt gespeeld, zijn er ongemerkt veel verliezers. Normaliter is spel een manier om elkaar en de wereld te leren kennen. Zelfs in extreem moeilijke omstandigheden spelen kinderen om te verwerken en te oefenen voor het echte leven. Onze leerkrachten zetten zich elke dag in om voor kinderen nieuwe uitdagende spelsituaties te creëren, te zorgen voor een leeromgeving die de nieuwsgierigheid prikkelt, uitdaagt, aanzet tot ontdekken, denken en leren. Het zijn professionals. Ik ben enorm trots en bezorgd tegelijk, omdat het aftellen in het onderwijs al een tijdje gaande is.

„Tien, negen.“ Het onderwijs verstopt het effect van het lerarentekort. De kinderen van onze scholen krijgen goed onderwijs, maar dat de prijs hiervoor enorm hoog is, weet bijna niemand. Wat dat betreft is het niet verwonderlijk dat u misschien met verbazing reageert op de twee aangekondigde stakingsdagen eind januari. We hebben u, misschien uit schaamte, niet genoeg geïnformeerd over het effect van het lerarentekort.

„Acht, zeven.“ Ouders, de omgeving van de school en de maatschappij hebben geen idee hoeveel creatieve manieren zijn ingezet om onze kinderen niet de dupe te laten worden van het lerarentekort.

Het wordt aan het zicht onttrokken door de te vroege inzet van mensen die het vak aan het leren zijn, door onbevoegden voor een groep te

zetten terwijl hun begeleiding onder druk staat, door alle extra handen die nodig zijn voor passend onderwijs weer voor de groep te zetten en door de continue overbelasting van een team met het steeds dwingender appel op meer werken, het ruilen van werkdagen of bezetten van wisselende groepen. Pas nadat de maximale stretch allang gedaan is, worden met pijn in het hart groepen kinderen verdeeld als een collega ziek is of zijn kinderen een dag niet op school.

„Zes, vijf.“ We staan naïef met onze handen voor onze ogen, terwijl het lerarentekort heel zorgelijk is voor de ontwikkeling van kinderen en een enorm effect gaat hebben op hun toekomstperspectief. We zien de structurele tekorten op onze scholen toenemen, met name op plekken waar kinderen goed onderwijsaanbod extra hard nodig hebben voor een gelijke kans in de wereld. Minder professionals moeten meer kinderen het allerbeste blijven bieden, tijd en kwaliteit komen op gespannen voet met elkaar te staan. Dat maakt het mooiste vak van de wereld minder aantrekkelijk.

„Vier, drie.“ En natuurlijk zoeken we naar andere organisatievormen, kijken we kritisch naar ons aanbod in minder onderwijstijd en de rol van de leerkracht, naar de inzet van meer en andere vakspecialisten of een beter samengaan van opvang en onderwijs.

„Twee, een..“ We staken niet om geld of waardering, we willen onze zorgen over de toekomst van onderwijs aan onze kinderen niet langer verstoppertje. 'It takes a village to raise a child', alleen als we samenwerken met ouders en anderen in onze omgeving gaat het ons lukken.

Staakt u donderdag en vrijdag met ons mee?

Annemarie Trouw
(Voorzitter college van bestuur Atlant
Basisonderwijs)

Politiek te rooskleurig over leraar

Grote steden vinden Slob te rooskleurig over lerarentekorten

Het Parool, 22 januari 2020

Onderwijsminister Arie Slob schetst een te rooskleurig beeld van het lerarentekort in het basisonderwijs. Volgens Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht lijken de problemen minder groot omdat de huidige tekorten niet zijn meegenomen in de berekeningen. Dat schrijven de vier grootste steden, ook bekend als de G4, in een brief aan de minister.

De uitstroom in de grote steden neemt verder toe. Amsterdam kampt naar eigen zeggen met een gemiddeld lerarentekort van 13 procent. In Utrecht zou het probleem 'niet minder urgent zijn', aldus de G4. Den Haag en Rotterdam melden meer dan vierhonderd 'verborgen vacatures' die zijn opgelost door bijvoorbeeld onbevoegden voor de klas te zetten. Aan het begin van dit schooljaar kampten scholen in de G4 gezamenlijk met een tekort van 662 leraren, uitgedrukt in FTE.

'In onze steden manifesteert het tekort zich als eerste en in zijn meest heftige vorm. Daarom doen wij alles wat we kunnen. We investeren in het behoud en de ontwikkeling van teams en leraren en het vernieuwen van lerarenopleidingen. We maken begeleiding van zij-instromers mogelijk, financieren wervingscampagnes en innovaties op het gebied van anders organiseren. Daarmee gaan we veel verder dan onze wettelijke verantwoordelijkheid. Toch is dit alles nog niet genoeg,' schrijven de vier wethouders van in de brief.

De voorgenomen maatregelen van de minister vinden de gemeenten niet toereikend. De bedragen die het ministerie beschikbaar stelt 'doen bij lange na geen recht aan de omvang van de crisis waarin ons onderwijs binnen de G4 zich momenteel bevindt'. 'De grote uitstroom van leraren uit de grote steden kan niet met een incidenteel miljoen worden gestopt'.

De steden willen structurele investeringen in salarissen.

<https://www.parool.nl/nederland/grote-steden-vinden-slob-te-rooskleurig-over-lerarentekorten~bf4bf1d9/>

Ouders staan achter lerarenstaking

Door Petra Klapwijk, EenVandaag Politiek

Ouders van kinderen op de basisschool staan in meerderheid achter de lerarenstaking. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 1031 ouders. De helft maakt zich zorgen om de kwaliteit van het onderwijs. Een deel ziet nu al een verslechtering.

Zes van de tien ondervraagde ouders met een kind op de basisschool (60 procent) heeft er begrip voor dat de leraren gaan staken op 6 november. Bijna de helft van de ouders (45 procent) ziet problemen door het lerarentekort op de school van hun kind. Ze denken dat dat niet op te lossen is met de 460 miljoen die het kabinet nu ter beschikking stelt.

Structureel meer geld:

Volgens tweederde (63 procent) moet er structureel meer geld geïnvesteerd worden omdat de politiek jarenlang te weinig aandacht heeft gehad voor het onderwijs. Het geld moet vooral naar het verhogen van de salarissen van de leraren in het basisonderwijs om werken daar aantrekkelijker te maken.

EenVandaag peilde al eerder het draagvlak voor de stakingen in het onderwijs. Het draagvlak is nu ongeveer even hoog als bij de stakingen eind 2017 (62 procent), maar een stuk lager dan bij de eerste grote staking in september 2017 (85 procent).

Rupsjes nooitgenoeg':

40 procent van de deelnemende ouders zegt geen begrip voor de staking te hebben. Zij vinden dat er de afgelopen jaren wel genoeg geld naar het onderwijs is gegaan en noemen de leraren 'rupsjes nooitgenoeg.' Sommigen merken op dat er veel parttime gewerkt wordt in het onderwijs en dat het best zou helpen als leraren wat meer uren gaan werken.

Zorgen om kwaliteit onderwijs door slechter leerklimaat:

De helft van de ouders (51 procent) maakt zich zorgen over de kwaliteit van het onderwijs op de basisschool van hun kinderen ten gevolge van het lerarentekort. Drie van de tien (29 procent) zeggen dat het onderwijs van hun kinderen daardoor de afgelopen jaren verslechterd is.

Ze bedoelen dan vooral dat het klimaat waarin de kinderen leren een stuk slechter is geworden. De klassen zijn groter, en dat geeft meer onrust. En dan helpt het niet als er een docent in opleiding of een klassenassistent voor de klas staat, die hebben gewoon nog niet de ervaring om daarmee om te gaan. En juist leerlingen die wat meer begeleiding nodig hebben worden daar de dupe van. Ook merken ouders op er weinig tijd meer is om wat breder te leren: het gaat vooral om kernvakken als rekenen en taal, maar zingen, tekenen en ICT schiet er snel bij in.

Ouders willen zelf geen actie voeren:

In het onderzoek werd ook de vraag voorgelegd of de ouders zelf actie willen ondernemen om de leraren te steunen in hun acties tegen het lerarentekort. Dit blijkt nauwelijks het geval. De ouders die wel iets willen doen zijn vooral van plan de leraren te ondersteunen op sociale media.

Meeste kiezers willen structurele investeringen:

EenVandaag ondervroeg totaal ruim 19.000 mensen. Van hen heeft 58 procent begrip voor de lerarenstaking. Ook zij vinden de eenmalige investering die het kabinet nu heeft toegezegd niet genoeg: 59 procent wil structureel meer geld voor het onderwijs.

De achterban van alle grote politieke partijen is in meerderheid voor structureel meer investeren; alleen bij VVD vindt grootste groep dat voldoende is geïnvesteerd, en bij CDA is de meerderheid klein.

VVD: voldoende geïnvesteerd 50%, structureel meer investeren: 39%

PVV: voldoende geïnvesteerd 28%, structureel meer investeren: 58%

FVD: voldoende geïnvesteerd 24%, structureel meer investeren: 67%

CDA: voldoende geïnvesteerd 34%, structureel meer investeren: 53%

D66: voldoende geïnvesteerd 15%, structureel meer investeren: 76%

GroenLinks: voldoende geïnvesteerd 9%, structureel meer investeren: 84%

SP: voldoende geïnvesteerd 29%, structureel meer investeren: 64%

PvdA: voldoende geïnvesteerd 25%, structureel meer investeren: 69%

CU: voldoende geïnvesteerd 28%, structureel meer investeren: 64%

50PLUS: voldoende geïnvesteerd 30%, structureel meer investeren: 56%

Over het onderzoek:

Het onderzoek is gehouden op 3 en 4 november 2019. Aan het onderzoek deden 19.203 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee, waaronder 1031 ouders met een kind op de basisschool. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 leden. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

Open brief aan de minister-president

OPEN BRIEF AAN DE PREMIER

Geachte heer Rutte,

Als bezorgde ouders en betrokken burgers vragen wij uw aandacht. Donderdag en vrijdag 30 en 31 januari staken de leraren en leraressen in het basis- en voortgezet onderwijs. Wij zien dagelijks in onze omgeving dat het onderwijs grote problemen heeft en hopen dat u de door het onderwijspersoneel geformuleerde eisen zult inwilligen. Het zijn eisen die ervoor moeten zorgen dat deze problemen voor alle leerlingen van Nederland worden opgelost. We hopen dat u er met goede maatregelen voor wilt zorgen dat het lerarentekort wordt aangepakt. Dat zal het onderwijsniveau van onze kinderen op de internationale lijstjes ten goede komen en de helaas toenemende ongeletterdheid en het gebrek aan rekenvaardigheid zeker bestrijden. Klassen worden nu naar huis gestuurd, leerlingen worden opgevangen door onbevoegden. Voor het primair onderwijs wordt een dag minder les per week overwogen en in het voortgezet onderwijs hebben veel leerlingen voor sommige vakken vaak wekenlang geen les. Wij hopen dat deze situatie snel zal verbeteren in het belang van onze leerlingen en onze leraren. Anders worden kansenongelijkheid en segregatie in ons onderwijs in de hand gewerkt, worden verschillen groter en nemen tegenstellingen in onze samenleving toe. Wij vinden dat de regering van een welvarend land dit niet mag laten gebeuren. Hopelijk zorgt u voor de juiste maatregelen en maakt u het beroep van leraar weer aantrekkelijk, met een eerlijk salaris en een behapbare werkdruk. Zorg ervoor dat voor onze kinderen iedere les, iedere minuut op school van belang is en maak het onderwijs weer wat het hoort te zijn: van onbetaalbare waarde voor de toekomst van ons land.

Ondertekenaars:

Özcan Akyol, columnist AD
Kees van Amstel, cabaretier, leraar;
Tayfun Balçık, journalist, programmamaker;
Sjaak Bral, cabaretier, columnist AD
Claudia de Breij, cabaretier
Sinan Can, documentairemaker
Joep van Deudekom, cabaretier
Cees Grimbergen, journalist, programmamaker,
Robin Haase, tennisser
Miguel Heilbron, Fawaka Wereldburgerschap;
Dolf Jansen, cabaretier,
Paul A. Kirschner, hoogleraar
onderwijspsychologie;
Jasper van Kuijk, cabaretier, columnist ;
Frank van der Lende, Dj 3FM;
Hadewych Minis, actrice, zangeres;
Tjitske Reidinga, actrice;
Peter R. de Vries, misdaadverslaggever;
Sarina Wiegman, bondscoach
Oranjeleeuwinnen,
Sylvia Witteman, columnist de Volkskrant;
Eric van t Zelfde, rector voortgezet onderwijs

Slob pleit voor één CAO

'Leerkracht basisschool en voortgezet onderwijs moeten zelfde verdienen'

Telegraaf, 29 januari 2020

DEN HAAG - Minister Slob (Onderwijs) wil dat er één gezamenlijke cao komt voor leraren uit het basis- en voortgezet onderwijs. Dat zegt hij in interview met De Telegraaf. De loonkloof tussen de twee groepen moet hierdoor verdwijnen.

Momenteel bestaan er nog twee cao's en dat zorgt volgens Slob voor een groeiende ongelijkheid. „De startsalarissen in het primair- en voortgezet onderwijs zijn nagenoeg gelijk, maar na tien jaar, als je ouder wordt, dan gaan er echt verschillen ontstaan.” Hij stelt dat een

cao ervoor zorgt dat de verschillen tussen leraren met dezelfde functie in een klap verdwijnen. Volgende kabinetten zullen er dan wel weer extra geld voor moeten uittrekken.

Deze week staken er weer duizenden leraren omdat zij vinden dat het kabinet meer moet investeren om de problemen in het onderwijs aan te pakken.

2-daagse onderwijsstaking van start

Leraren, schoolleiders en andere werknemers in het onderwijs leggen vandaag en morgen hun werk neer om te staken. Meer dan 4000 basisscholen, bijna de helft van alle scholen in Nederland, sluiten naar verwachting hun deuren.

In diverse steden, waaronder Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Maastricht, Groningen en Middelburg houden leerkrachten protestmarsen en manifestaties. Minister Arie Slob (Onderwijs) gaat vandaag bij vier scholen op bezoek, om met docenten te praten over het lerarentekort. In de ochtend gaat de bewindsman langs in Zwolle en Oosterbeek. 's Middags staan er bezoeken aan Rhon en Reeuwijk gepland.

'Onderwijscrisis'

De leraren vinden dat er sprake is van een 'onderwijscrisis' en eisen dat het kabinet honderden miljoenen euro's investeert in meer loon en vermindering van de werkdruk. "In 2020 hebben 55.000 leerlingen in het primair onderwijs geen leraar voor de klas en als we niets doen loopt dit aantal op naar bijna 240.000 leerlingen in 2028", aldus de Algemene Onderwijsbond (AOB).

Volgens cijfers van de AOB gaan er vandaag en morgen 4159 scholen dicht. Attractieparken en musea in het hele land spelen in op de acties en bieden tijdens de stakingsdagen hoge kortingen

of gratis toegang aan scholieren en hun begeleiders.

De politiek heeft in de tussentijd extra toezeggingen gedaan, waardoor volgens het ministerie van OCW deze kabinetsperiode 895 miljoen euro wordt uitgegeven aan basisonderwijs.

De verdeling van het geld is als volgt: 700 miljoen euro structureel voor lagere werkdruk en hogere salarissen. Plus 195 miljoen in 2020 en 2021 voor regionale aanpak (38 miljoen), zij-instroom (78 miljoen), begeleiding van nieuwe leraren (74 miljoen) en onderwijsassistenten die naar de PABO gaan (5 miljoen).

'Niet voor de lol'

Basisschoolleiders eisen onder meer dat er nog eens structureel 560 miljoen euro geïnvesteerd gaat worden, zodat ze net zoveel kunnen verdienen als hun collega's op middelbare scholen.

Volgens de AOB is het nog altijd nodig om actie te voeren. "Leraren staken niet voor de lol", sprak voorzitter Eugenie Stolk afgelopen weekend tegen RTL Nieuws. "Wij zien ook dat er geïnvesteerd wordt in onderwijs, maar tegelijk zien we dat het onvoldoende is. Het klinkt alsof we steeds meer willen, maar we willen gewoon goed onderwijs."

Twee dagen zonder leraren

Het basisonderwijs is duidelijk: minder werkdruk en eerlijke salarissen.

Metro, 30 januari 2020

Door het hele land wordt vandaag morgen het werk neergelegd. Meer dan vierduizend basisscholen staken vanwege het grote tekort aan handen voor de klas en de alsmaar

stijgende werkdruk. De eisen van de leraren zijn duidelijk: minder werkdruk en een beter salaris. Het belangrijkste is dat kinderen het beste onderwijs krijgen, en dat kan gewoon niet nu, vindt Simone van Geest, woordvoerder van de Algemene Onderwijsbond (AOB): 'er zijn te weinig leraren, de klassen worden steeds groter en als er iemand ziek is, krijg je die klas er vaak nog eens bij. Een school in Amsterdam Zuidoost moest zelfs helemaal sluiten vanwege het tekort.'

1,4 miljard:

Om de problemen op te lossen, wil de bond een investering van 1,4 miljard euro in het onderwijs. Van Geest er kent dat het om veel geld gaat.

„Maar het is nodig om het vak aantrekkelijker te maken. Als de salarissen hoger zijn, zullen er meer docenten komen en zal dus ook de werkdruk dalen." Veel leraren kiezen er namelijk voor om, vanwege de hoge werkdruk in combinatie met het lage salaris, aan de slag te gaan in het middelbaar onderwijs. Daar verdienen leraren namelijk een stuk meer. Dat moet worden rechtgetrokken, vinden de basisschoolleraren. Of nog erger, ze vertrekken naar een andere sector.

Een groot percentage jonge leraren verlaat het onderwijs in de eerste vijf jaar." En die groep is juist het belangrijkste, want de onderwijssector vergrijs.

21st-century skills:

Shirley Snip (40) uit Wervershoof herkent het probleem. Als parttime leerkracht maakt ze veel overuren. Ook is het aantal vakken dat een basisschool leraar moet geven enorm gegroeid, terwijl het aantal lessen hetzelfde bleef. 'Als basisschooldocent ben je veel minder bezig met kerntaken als lezen, schrijven en rekenen. Maar we moeten nu ook aandacht geven aan 21st century skills, vakken als computerkunde, Engels en techniek. Ook worden maatschappelijke problemen zoals overgewicht vaak doorgeschoven naar het primair onderwijs, waardoor we weer meer moet gymmen.'

Volgens Snip zorgt dit niet alleen voor een hogere werkdruk voor docenten, maar ook voor een verslechtering van de leskwaliteit. „We moeten meer lessen geven, maar krijgen niet meer uren. Hierdoor kan je dus minder tijd per vak besteden." Snip vindt het jammer dat sommige mensen een verkeerd beeld van de stakende docenten hebben, „Het gaat ons niet per se om meer salaris", benadrukt ze. We willen meer geld om de werkdruk te verlagen en de salarissen recht te trekken met het middelbaar onderwijs, zodat nieuwe docenten

niet vluchten, Het gaat erom dat we docenten kunnen behouden en er meer mensen voor de klas komen. Zo krijgen de kinderen het beste onderwijs.

Cijfers

Het Ministerie van Onderwijs verwacht in 2020 te maken te hebben met een tekort van 2409 fulltime banen in het basisonderwijs. Maar het werkelijke tekort is volgens de AOB veel groter omdat het moeilijk is om te bepalen wat een toelaatbare werkdruk is voor één docent.

Nieuwe cijfers van het ministerie van Onderwijs laten ook zien dat scholen moeilijk nieuwe leraren kunnen vinden. Zo waren er in het primair onderwijs het afgelopen school jaar drie keer zoveel vacatures vergeleken met het schooljaar 2014/2015.